

סנהדרין דף כו:
אמר עולא מחשבה מועלת אפילו לדברי תורה, שנאמר {איוב ה'}מפר מחשבות ערומים
ולא תעשינה ידיהם תושיה.

שמות פרק יב פסוק מג
ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ידוד מארץ מצרים:

תנחומא - מקץ סימן ג פ' א
בני בכורי ישראל וזה הבכורה ליוסף, זה גלה לחרן וזה למצרים, **זה נתרום בחלום שנאמר ויחלום והנה סולם** (בראשית כא) ופרעה חולם

בראשית רבה פרשה פט
א"ר אבהו דברי חלומות לא מעלין ולא מורידין.

זוהר ח"א דף קפג/ב
שמעו נא החלום אשר חלמתי דבעא מנייהו דישמעון ליה. ואיהו אודע להו ההוא חלמא דאלמלא אינון דאהפכו ליה לגוונא אחרא הכי אתקיים ואינון אתיבו ואמרו המלך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו מיד אמרו ליה פשרא דחלמא וגזרו גזרה ובגין כך ויוסיפו עוד שנא אותו.

תנחומא - ויגש סימן ד
פ' א (ד) ויגש אליו יהודה, זש"ה **וסרה קנאת אפרים** (ישעיה יא) כנגד מי אמר ישעיה מקרא זה לא אמרו אלא כנגד יהודה ויוסף דא"ר שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן בשעה שהיו יהודה ויוסף מתוכחין זה עם זה אמרו מלאכי השרת זה לזה בואו נרד למטה ונראה שור וארי מתנגחין זה עם זה, בנוהג שבעולם שור מתירא מפני ארי ועכשיו שור וארי מתנגחין ועומדין והקנאה ביניהן עד שבא משיח לפיכך וסרה קנאת אפרים, והחכמה תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר (קהלת ז) זה חכמתו של יוסף, ומה חכמתו של יוסף שלא רצה להלחם עם אחיו, אלא כיון שראה עשרה גבורין עומדין לפניו שאחד מהן יכול להחריב עשרה מדינות מזדעזע, וחכמתו הצילתו שנאמר והחכמה תעז לחכם, **מה עשה יוסף הושיב שומרין על השערים** וכו' לעיל פ' מקץ מה עשה ויקח מאתם את שמעון ויאסור אותו מפני שהוא דחפו לבור, ועוד פירש אותו מלוי שלא יטלו עליו עצה להרגו מיד אמר שמעון לאחיו כך עשיתם ליוסף וכך אתם מבקשין לעשות לי, אמרו לו ומה נעשה ימותו אנשי בתינו ברעב, **אמר להם עשו מה שתראו עכשיו אראה מי יכניס אותי לבית האסורים**, באותה שעה שלח יוסף אצל פרעה ואמר ליה שלח לי שבעים גבורים מאצלך שמצאתי לסטים ואני מבקש ליתן עליהם כבלים באותה שעה שלח לו, והיו מסתכלין אחי יוסף מה היה מבקש לעשות, אמר יוסף לאותן גבורים הכניסו את זה בבית האסורים ותנו כבלים ברגליו, כיון שקרבו אצלו צווח בהן, כיון ששמעו קולו נפלו על פניהם ונשתברו שיניהם שאגת אריה וקול שחל ושיני כפירים נתעו (איוב ד) והיה מנשה בן יוסף יושב לפניהם א"ל אביו קום אתה, מיד קם מנשה והכה מכה אחת הכניסו בבית האסורים ונתן עליו כבל, אמר שמעון לאחיו אתם אומרים מכה של מצרים הוא זה אינה אלא של בית אבא, כיון שראו אחי יוסף שהכניס מנשה את שמעון לבית האסורים ושלח ידו בו ונתן אותו בכבל נפלה אימה עליהם נטל את הגביע והקיש בו אמר להם הייתי סבור שיהודה הוא הבכור שהוא מדבר תחלה אני רואה שראובן הוא הבכור ויהודה הוא פטיט, הסב ראובן בראש המסובין שוב נטל את הגביע והקיש בו אמר שמעון עלה והסב אצלו שאתה שני לו וכן ללוי וכן ליהודה וכן כלם דרך לידתם, שוב נטל את הגביע והקיש בו אמר להם אני רואה בגביע שכלכם אתם בני אב אחד אבל אביכם נשים הרבה היה לו התחיל קורא לידן ולנפתלי ואמר להן עלו הסיבו עד שהסבו כולם כסדרן דרך לידתן, **נשתייר בנימין אמר רואה אני לזה שהיה לו אח ופירש ממנו ואין לו אם ואף אני היה לי אח ופירש ממני ואין לי אם יבא וישב אצלי ישב אצלו...**

בראשית רבה פרשה צג פ' ו
רמו למנשה ורפש חד רפש זעת כל פלטיין, אמר דין רפש מן בית אבא כיון דחמי מיליה כן שרי משתעי מילין רכיכין אדוני שאל.

יחזקאל פרק לו

טז ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל חבריו
ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חבריו:
יז וקרב אתם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך :
יח וכאשר יאמרו אליך בני עמך לאמר הלוא תגיד לנו מה אלה לך :
יט דבר אלהם כה אמר ה' א' הנה אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים
ושבטי ישראל חבריו (חברו) ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ
אחד והיו אחד בידי :
כ והיו העצים אשר תכתב עליהם בידך לעיניהם :
כא ודבר אליהם כה אמר ה' א' הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים
אשר הלכו שם וקבצתי אתם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם :
כב ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם למלך ולא
יהיו (יהיה) עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד :

בראשית רבה פרשה צ

פ' ג ג ויאמר פרעה אל יוסף, ויסר פרעה וגו', א"ר שמעון בן גמליאל יוסף משלו
נתנו לו, פיו שלא נשק בעבירה, ועל פיו ישק כל עמי, גופו שלא נגע בעבירה,
וילבש אותו בגדי שש, צוארו שלא הרכין לעבירה, וישם רביד הזהב על צוארו,
ידיו שלא משמשו בעבירה, ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על יד יוסף,
רגליו שלא פסעו בעבירה, ויתון וירכבו על קרוכין, וירכב אותו במרכבת המשנה
אשר לו, מחשבה שלא חשבה בעבירה, תבא ותקרא חכמה, ויקראו לפניו אברך אב
בחכמה ורך בשנים, אבל נבוכדנצר טפסר טפש בחכמה ושר בשנים, ויאמר פרעה אל
יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו, כלי ידים, ואת רגלו, כלי
רגלים.

גיטין דף נב.

אפילו הכי לא אשגח, אמר דברי חלומות לא מעלין ולא מורדין

זוהר ח"א דף קנ/ב

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי וגו'. אמר בי יהודה כיון דכל
האי אבטח ליה קודשא בריך הוא אמאי לא האמין דאמר אם יהיה אלקים עמדי וגו'.
אלא אמר יעקב **חלמא חלמנא. וחלמין מנייהו קשוט ומנייהו לא קשוט.**
ואם יתקיים הא ידענא דחלמא קשוט הוא ועל דא אמר אם יהיה
אלקים וגו' כמה דחלמנא.

תנחומא - מקץ סימן ח

פ' א אמר רבי יהודה בר סימון אף יוסף יודע היה שאחיו יורדין למצרים לשבר אכל מה עשה
הושיב שומרים על כל הפתחים ואמר להן ראו כל מי שיכנס לשבור אוכל כתבו שמו ושם
אביו ולערב הביאו לי

פתקכם, עשו כך, כיון שבאו בני יעקב כל אחד ואחד נכנס בשער שלו וכתבו את
שמותם ושל אביהם, לערב הביאו פתקם לפני יוסף זה קורא ראובן בן יעקב ואחד
קורא שמעון בן יעקב ואחד לוי וכן השוערים כל אחד ואחד את שלו, מיד אמר להן
יוסף סתמו את האוצרות ופתחו אוצר אחד ונתן שמותם לבעל האוצר ואמר לו ראה
כשיבאו אנשים אלו לידך תפוש אותם ושגר אותם לפני, עברו שלשה ימים ולא באו,
מיד נטל יוסף שבעים גבורים מבית המלך ושגר בשבילים לבקר אותם בשוק, הלכו
מצאו אותם בשוק של זונות, ומה טיבן בשוק של זונות, אלא אמרו יוסף אחינו
יפה תואר ויפה מראה שמא הוא בקובה של זונות, מיד תפשו אותם והביאום לפני
יוסף ויכירם ויתנכר אליהם וידבר אתם וגו' מלמד שנעשה לכם כנכרי, נטל הגביע
והקיש בו אמר להן אני רואה בגביע שלי כי מרגלים אתם, אמרו לו כנים אנחנו
אלא כך צונו אבא אל תכנסו בשער אחד, אמר להן בשוק של זונות מה טיבכם לא
היתם מתיראין מן העין היכן צוואת אביכם, אמרו לו אבידה נאבדה לנו והיינו
מבקשין אותה שם, אמר להן איזה אבידה אני רואה בגביע ששנים מכם החריבו כרך
גדול של שכם, אמרו לו ומי הן הקיש בגביע אמר להן שמעון ולוי שמם, מיד
נדעזעו ואמרו לו שנים עשר עבדיך אחים אנחנו, אמר להן והיכן השנים, אמרו
לו הקטן את אבינו היום והאחד איננו, אמר להן את אחיכם הקטן הביאו אלי

ויאמנו דבריהם, לקח את שמעון ואסר אותו לעיניהם ואמר להן זה יהא חבוש עד שתביאו אחיכם ויאמנו דבריהם

תנחומא - מקץ סימן ג פ' א
שאביו מברכו בן פורת יוסף (בראשית מט) אל תקרא בן פורת אלא בן הפרות יוסף השיב פרעה אתה תהיה על ביתי

חולין דף צב.
תניא, רבי אליעזר אומר גפן זה העולם, שלשה שריגים זה אברהם יצחק ויעקב, והיא כפורחת עלתה נצה אלו האמהות, הבשילו אשכולותיה ענבים אלו השבטים. אמר לו רבי יהושע וכי מראין לו לאדם מה שהיה והלא אין מראין לו לאדם אלא מה שעתיד להיות אלא גפן זה תורה, שלשה שריגים אלו משה ואהרן ומרים, והיא כפורחת עלתה נצה אלו סנהדרין, הבשילו אשכולותיה ענבים אלו הצדיקים שבכל דור ודור. אמר ר"ג עדיין צריכין אנו למודעי, דמוקים ליה כוליה בחד מקום, רבי אלעזר המודעי אומר גפן זה ירושלים, שלשה שריגים זה מקדש, מלך, וכהן גדול, והיא כפורחת עלתה נצה אלו פרחי כהונה, הבשילו אשכולותיה ענבים אלו נסכים. רבי יהושע בן לוי מוקים לה במתנות, דאמר ר' יהושע בן לוי גפן זו תורה, שלשה שריגים זה באר, עמוד ענן, ומן, והיא כפורחת עלתה נצה אלו הבכורים, הבשילו אשכולותיה ענבים אלו נסכים. רבי ירמיה בר אבא אמר גפן אלו ישראל, וכן הוא אומר {תהלים פ'} גפן ממצרים תסיע, שלשה שריגים אלו שלשה רגלים שישראל עולין בהן בכל שנה ושנה, והיא כפורחת עלתה נצה הגיע זמנן של ישראל לפרות ולרבות, וכן הוא אומר {שמות א'} ובני ישראל פרו וישרצו, עלתה נצה הגיע זמן של ישראל ליגאל, וכן הוא אומר {ישעיהו ס"ג} וי נצחם על בגדי וכל מלבושי אגאלתי, הבשילו אשכולותיה ענבים הגיע זמנה של מצרים לשתות כוס התרעלה.

ברכות דף נה:

אמר רבי בינא בר זבדא אמר רבי עקיבא אמר רבי פנדא אמר רב נחום אמר רבי בירים משום זקן אחד, ומנו רבי בנאה עשרים וארבעה פותרי חלומות היו בירושלים, ופעם אחת חלמתי חלום והלכתי אצל כולם, ומה שפטר לי זה לא פתר לי זה וכולם נתקיימו בי, לקיים מה שנאמר כל החלומות הולכים אחר הפה. אטו כל החלומות הולכים אחר הפה קרא הוא אין, וכדרכי אלעזר, דאמר רבי אלעזר מנין שכל החלומות הולכין אחר הפה שנאמר {בראשית מ"א} ויהי כאשר פתר לנו כן היה. אמר רבא והוא דמפשר ליה מעין חלמיה, שנאמר {בראשית מ"א} איש כחלמו פתור... אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו, שנאמר {דניאל ב'} אנת מלכא רעיונך על משכבך סלקו, ואיבעית אימא מהכא {דניאל ב'} ורעיוני לבבך תנדע. אמר רבא תדע, דלא מחוו ליה לאינש לא דקלא דדהבא, ולא פילא דעייל בקופא דמחטא. אמר ליה קיסר לרבי יהושע ברבי (חנינא) [חנניא] אמריתו דחכמיתו טובא, אימא

לי מאי חזינא בחלמאי אמר ליה חזית דמשחרי לך פרסאי וגרבי בך, ורעיי בך שקצי בחוטרא דדהבא. הרהר כוליה יומא, ולאורתא חזא. אמר ליה שבור מלכא לשמואל אמריתו דחכמיתו טובא, אימא לי מאי חזינא בחלמאי אמר ליה חזית דאתו רומאי ושבו לך, וטחני בך קשייתא ברחייתא דדהבא. הרהר כוליה יומא ולאורתא חזא. בר הדיא מפשר חלמי הוה, מאן דיהיב ליה אגרא מפשר ליה למעליותא, ומאן דלא יהיב ליה אגרא מפשר ליה לגרועותא.

בראשית רבה פרשה צא

פ' י והרעב כבד וגו', ויהי כאשר כלו וגו', ויאמר אליו יהודה וגו', אם ישך משלח וגו' ואם אינך משלח וגו', אמרו לו מה הוא אומר לנו דברים של אמת ואנו משיבים אותו דברים של בטלה, ויאמר ישראל למה הרעותם לי וגו', רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינא מעולם לא אמר יעקב אבינו דבר של בטלה אלא כך אמר הקב"ה אני עוסק להמליך את בנו במצרים והוא אומר למה הרעותם לי, היא דהוא אמר (ישעיה מ) נסתרה דרכי מה' ומאלהי וגו', ויאמרו שאול שאל האיש וגו', אמר **רבי אבא בר כהנא אפילו עצי עריסותינו גלה לנו**, ויאמר יהודה אל ישראל אביו, מוטב תהא נפש אחת בספק ולא כולם בודאי, אנכי אערבנו כל הימים, זה העולם הבא שכולו יום.

בראשית רבה פרשה צב

פ' ח ח ויאמר גם עתה כדבריתכם כן הוא, עשרה בני אדם שנמצא אחד מהן בגניבה אין כולם באסירה, אני איני עושה כן אלא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד, ויחפש בגדול החל ובקטן כלה, ולמה עבד כן שלא יאמרו יודע היה היכן הוא מונח, וימצא הגביע באמתחת בנימין, כיון שנמצא הגביע אמרו לו **מה גנבא בר גנבתא, אמר להון גברא דיוסף יש כאן, שעירים יש כאן, אחים שמכרו אחיהם אתמהא....**

בראשית רבה פרשה צג

פ' ח ח אדוני שאל את עבדיו וגו', אמר לו מתחלה באת עלינו בעלילה כמה מדינות ירדו למצרים לשבר אוכל ולא שאלת אחד מהם שמא בתך באנו ליקח או אתה סבור לישא את אחותנו, אף על פי כן לא כסינו ממך, אמר לו אני רואה בך שפטיט אתה, יש באחייך פטיט כמותך, אמר לו כל זאת שאתה רואה אני ערבתי אותך, א"ל מפני מה לא עשית כן את אחייך כשמכרת אותו לישמעאלים בעשרים כסף וציערת את אחייך הזקן ואמרת לו (בראשית לז) טרוף טורף יוסף, כיון ששמע יהודה כך צעק ובכה בקול גדול אמר כי איך אעלה אל אבי, אמר יהודה לנפתלי לך וראה כמה שווקים במצרים קפץ וחזר אמר לו שנים עשר, אמר יהודה לאחיו אני אחריב מהם שלשה וטלו כל אחד ואחד אחד אחד ולא נשאר בהם איש, אמרו לו אחיו יהודה מצרים אינה כשכם אם אתה מחריב את מצרים תחריב את כל העולם, באותה שעה ולא יכול יוסף להתאפק, כיון שראה יוסף שהסכימה דעתם להחריב את מצרים אמר יוסף בלבן מוטב שאתודע להם ואל יחריבו את מצרים, אמר להם יוסף לא כך אמרתם שאחיו של זה מת אני אקראנו ויבא אצלכם, **והיה קורא יוסף בן יעקב בוא אצלי, יוסף בן יעקב בוא אצלי, והיו מסתכלין בארבע פינות הבית, אמר להם מה אתם רואים**

אני

יוסף אחיכם, מיד פרחה נשמתן שנאמר ולא יכלו אחיו וגו', ולא האמינו לו עד שפרע עצמו והראה להם המילה.

בראשית רבה פרשה צד

פ' יא יא ר' אלעזר בן עזריה אמר **אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה, ומה יוסף הצדיק שהוא ב"ו כשהוכיח את אחיו לא יכלו לעמוד בתוכחתו, הקב"ה שהוא**
דיין ובעל דין ויושב על כסא דין ודן כל אחד ואחד עאכ"ו שאין כל ב"ו יכולים לעמוד לפניו.